

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymo dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų

(COM(2010) 490 galutinis)

(2011/C 84/09)

Vienintelis pranešėjas **Pedro NARRO**

Europos Parlamentas ir Taryba, vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalimi, atitinkamai 2010 m. rugsėjo 23 d. ir 2010 m. spalio 7 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų

COM(2010) 490 galutinis.

Žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2010 m. gruodžio 15 d. priėmė savo nuomonę.

468-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2011 m. sausio 19–20 d. (2011 m. sausio 20 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 159 nariams balsavus už, 3 – prieš ir 6 susilaikius.

1. Išvados

1.1 EESRK pritaria Europos Komisijos iniciatyvai antrą kartą iš dalies pakeisti Direktyvą 2001/112, kad ji atitiktų *Codex Alimentarius* standartą vaisių sultims ir nektarams. Tačiau šis atitikties procesas neturėtų apsiriboti vien pasirinktais konkrečiais direktyvos aspektais, o turėtų būti bendrai taikomas visoms minėto Bendrijos teisės akto nuostatoms.

1.2 Draudimas į vaisių sultis pridėti cukraus yra tinkama nutukimo prevencijos priemonė. Tačiau EESRK nepritaria papildomam įsipareigojimui ženklinti, kad nektarai yra pasaldinti. Ši priemonė galėtų klaidinti vartotoją, skatintų nesąžiningą diskriminaciją kitų produktų atžvilgiu, ir ji nėra nustatyta *Codex Alimentarius*.

1.3 EESRK apgailestauja, kad į pasiūlymo dėl direktyvos leidžiamų sudedamųjų dalių skyrių neįtrauktos mandarinų sultys, kurių, neviršijant 10 proc., galima pridėti ir į apelsinų sultis. *Codex Alimentarius* standarte, prie kurio derinama ši direktyva, šis dažniausiai tarptautiniu mastu naudojamas metodas yra leidžiamas, todėl jį reikėtų įtraukti į direktyvos tekstą.

1.4 II priedo antroje dalyje reikėtų aiškiai nurodyti galimybę, kad sulčių ir vaisių tyrių gamybai skirti vaisiai gali būti apdorojami po derliaus nuėmimo.

1.5 EESRK palankiai vertina tai, kad į sulčių gamybai skirtų vaisių sąrašą įtraukti ir pomidorai.

1.6 EESRK palankiai vertina tai, kad toliau taikoma dvejoja klasifikacija (pavadinimai), kuria atskiriamos vaisių sultys (gautos

tiesiogiai išspaudus vaisius) ir sultys iš koncentrato (pagamintos vaisių sulčių koncentratą atskiedus vandeniu). Šis skirtumas užtikrina, kad vartotojams būtų pateikta tiksli informacija. Svarbu, kad šis skirtumas išliktų ir kad jokių būdu nebūtų įtraukta jokių niuansų, kurie leistų plačiau interpretuoti šias dvi apibrėžtis.

1.7 EESRK teigiamai vertina tai, kad pasiūlyme dėl direktyvos nagrinėjama galimybė grąžinti aromatą iš koncentratų pagamintoms sultims.

2. Bendrosios aplinkybės ir Komisijos pasiūlymo santrauka

2.1 Europos Komisija siūlo antrą kartą iš dalies pakeisti Tarybos direktyvą 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų. Minėtoje iš dalies keičiamoje direktyvoje nustatomos techninės nuostatos dėl šių produktų sudėties, pavadinimo, gamybos specifikacijų ir ženklinimo.

2.2 Direktyva 2001/112 pirmą kartą buvo iš dalies pakeista Direktyva 2009/16/EB. Šio dalinio pakeitimo tikslas buvo pritaikyti Bendrijos teisės aktą prie *Codex Alimentarius* standartų vaisių sultims ir nektarams (STAN 247-2005, kuriame nustatyti kokybės veiksniai ir vaisių sulčių ir kitų panašių produktų ženklinimo reikalavimai) ir prie ES vaisių ir daržovių sulčių ir nektarų pramonės asociacijos gerosios praktikos kodekso (EVSA, angl. AIJN). Iš esmės pakeitimai yra susiję su mažiausia 18 iš koncentrato pagamintų vaisių sulčių ir iš koncentrato pagamintų vaisių tyrių Briksa verte ir vartotinu vaisių sulčių iš koncentrato prekiniu pavadinimu. Direktyvos perkėlimo į nacionalinius teisės aktus terminas buvo 2011 m. sausio 1 d.

2.3 Šioje nuomonėje nagrinėjama Parlamento ir Tarybos direktyvos pasiūlymu COM(2010) 490 antrą kartą atliekami daliniai techniniai pakeitimai, kurie, kaip ir pirmą kartą, yra pagrįsti keletu *Codex Alimentarius* nuostatų įtraukimu vadovaujantis EVSA gerosios praktikos kodeksu. Pagrindinės šio pasiūlymo dėl direktyvos nuostatos:

- cukraus išbraukimas iš leistinų vaisių sulčių sudėtinių dalių sąrašo. Nektarai ir specifiniai III priede nurodyti produktai gali būti saldinami pridėdami cukraus arba medaus; prekinis pavadinimas turi būti papildomas žodžiu „pasaldinta“ arba „pridėta cukraus“ ir po šių žodžių turi būti nurodytas maksimalus pridėdamo cukraus kiekis,
- nuostatų dėl skonio ir aromato grąžinimo supaprastinamas,
- pomidorų įtraukimas į vaisių sulčių gamybai skirtų vaisių sąrašą.

2.4 Šis pasiūlymas dėl direktyvos bus nagrinėjamas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, nustatytą Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo. Valstybėms narėms bus nustatytas 18 mėnesių terminas direktyvai perkelti į nacionalinius teisės aktus, kai tik ji bus priimta.

3. Pastabos

3.1 Šioje nuomonėje nagrinėjamas pasiūlymas dėl direktyvos iš esmės pagrįstas poreikiu Bendrijos teisės aktus suderinti su tarptautine teisėkūra, konkrečiai su *Codex Alimentarius* standartu vaisių sultims ir vaisių tyrėms. Todėl Komisijos pakeitimai neturėtų nutolti nuo kai kurių *Codex Alimentarius* nuostatų, priimtų tarptautiniu lygiu. Kita vertus, vadovaujantis *Codex Alimentarius* būtų tikslinga įtraukti naujų nuostatų.

3.2 Vienas iš svarbiausių pasiūlymo dėl direktyvos pakeitimų yra draudimas į vaisių sultis pridėti cukraus ir įpareigojimas

nektarų prekiniame pavadinime nurodyti, kad yra pridėta cukraus. Pagal Europos nutukimo prevencijos strategiją Komisijos nustatytas draudimas yra aiškiai pagrįstas. Tačiau kalbant apie nektarus, pasiūlymas neatitinka *Codex Alimentarius* nuostatų, neturi precedentų kitų produktų atžvilgiu (gaiviųjų gėrimų), nėra suderinamas su horizontaliaisiais teisės aktais ženklinimo srityje ir yra nereikalingas atsižvelgiant į tai, kad nektaro apibrėžtyje ir taip nurodoma, kad pridėdama cukraus.

3.3 Komisijos pasiūlyme atmetama galimybė į apelsinų sultis pridėti mandarinų sulčių be būtinybės tokį produktą paženklinėti kaip sulčių mišinį. Tačiau pagal *Codex Alimentarius* standartą (STAN 45-1981) tokia praktika leidžiama neviršijant 10 proc. ir iš esmės ją dažnai naudoja pagrindinės šalys gamintojos, pavyzdžiui, Brazilija arba Jungtinės Amerikos Valstijos, tarptautiniu lygiu. Rinkų globalizacijos aplinkybėmis dėl Direktyvos 2001/112/EB reikalavimų Europos citrusinių vaisių gamintojai ir jų kooperatyvai atsideria konkurencijos atžvilgiu nepalankesnėje padėtyje. EESRK mano, kad europinis pavadinimas „apelsinų sultys“ turi atitikti *Codex Alimentarius* tarptautinius reikalavimus, ir pritaria mandarinų sulčių, kaip leidžiamos apelsinų sulčių sudedamosios dalies, kurios kiekis neviršija 10 proc., įtraukimui. Mandarinų sulčių pridėjimas į apelsinų sultis yra pateisinamas, nes šios citrusinių vaisių rūšys yra giminingos ir jų organopeltinės savybės yra labai panašios. Taigi analitiniu požiūriu šis pridėjimas neturi pastebimo poveikio kokybei.

3.4 Į II priedo 1 dalies (Žaliavų apibrėžtys) pateikiamą vaisių apibrėžtį reikia aiškiai įtraukti perdirbimui skirtų vaisių apdorojimą po derliaus nuėmimo.

3.5 EESRK remia pomidorų įtraukimą į vaisių sulčių gamybai skirtų vaisių sąrašą ir teigiamai vertina tai, kad ir toliau taikomas dvejopas vaisių sulčių ir sulčių iš koncentrato prekinis pavadinimas; taip užtikrinama, kad vartotojams būtų suteikta tiksli informacija, ir galimybė sultims iš koncentrato grąžinti aromatą.

2011 m. sausio 20 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Staffan NILSSON